

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
NIILO JÄÄSKINEN
prednesené 21. novembra 2013¹

Vec C-559/12 P

**Francúzska republika
proti**

Európskej komisii

„Odvolanie — Podnik La Poste — Verejná inštitúcia s vlastnou právnou subjektivitou —
Existencia štátnej pomoci — Neobmedzená implicitná štátna záruka — Pojem výhoda —
Požadované dôkazné bremeno a miera dôkazného bremena“

I – Úvod

1. Francúzska republika vo svojom odvolaní navrhuje zrušenie rozsudku Všeobecného súdu z 20. septembra 2012 vydaného vo veci Francúzsko/Komisia (T-154/10, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým Všeobecný súd zamietol jej žalobu proti rozhodnutiu Komisie 2010/605/EÚ z 26. januára 2010 o štátnej pomoci C 56/07 (ex E 15/05), ktorú Francúzsko poskytlo podniku La Poste² (ďalej len „sporné rozhodnutie“).

2. Domnievam sa, že vo všeobecnosti si toto odvolanie vyžaduje analýzu troch základných otázok. Po prvé je to problematika pojmu neobmedzená implicitná záruka štátu poskytnutá podniku La Poste,³ ktorú Európska komisia v spornom rozhodnutí označila za nezlučiteľnú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ZFEÚ, po druhé ide o otázku dôkazného bremena a miery dôkazného bremena potrebnej na preukázanie existencie takej záruky a po tretie ide o to, či a prípadne ako má Komisia preukázať existenciu výhody vyplývajúcej z implicitnej záruky poskytnutej štátom.

3. Treba zdôrazniť, že osobitosť prejednávanej veci spočíva predovšetkým v implicitnej povahe daného prípadu, v dôsledku čoho je mimoriadne zložitý uplatniť kritériá pojmu štátna pomoc. V tomto smere chcem hneď na úvod poukázať na to, že aspekty, ktoré považujem pri podrobnom posudzovaní spisu za základné, neboli v rámci tohto odvolania spochybnené alebo aspoň dostatočne spomenuté. Platí to pre samotný pojem neobmedzená implicitná záruka v práve Únie, ktorý nepovažujem za definitívne vymedzený. Platí to aj pre prípadné prepojenie medzi sporným systémom podnikov so statusom EPIC a pojmom služba všeobecného hospodárskeho záujmu, ktoré sa spomína len veľmi obmedzene.

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Ú. v. EÚ L 274, s. 1.

3 — Ako vyplýva zo sporného rozhodnutia, existencia spornej záruky v prospech podniku La Poste, ktorý je považovaný za verejnú inštitúciu priemyselnej a obchodnej povahy (ďalej len „podnik so statusom EPIC“), bola odvodená zo série nepriamych dôkazov, medzi ktoré patrí najmä neuplatniteľnosť konania vo veci platobnej neschopnosti a konkurzného konania a určenie zodpovednosti štátu za vymáhanie vzniknutých dlhov (pozri body 20 až 36 uvedeného rozhodnutia).

II – Právny rámec, sporné rozhodnutie a napadnutý rozsudok

4. Pokiaľ ide o opis vnútroštátneho práva upravujúceho postavenie podniku La Poste a skutkových okolností sporu, odkazuje sa na podrobný opis uvedený v napadnutom rozsudku.

5. Čo sa týka sporného rozhodnutia, Komisia v jeho článku 1 konštatovala, že „neobmedzená štátna záruka poskytnutá Francúzskom podniku La Poste predstavuje štátnu pomoc, ktorá nie je zlučiteľná s vnútorným trhom. Francúzsko zruší túto pomoc najneskôr do 31. marca 2010“. Okrem toho podľa článku 2 tohto rozhodnutia „Komisia sa domnieva, že skutočná transformácia La Poste na akciovú spoločnosť bude mať za následok zrušenie neobmedzenej štátnej záruky, ktorá jej bola poskytnutá. Skutočné zrušenie tejto neobmedzenej záruky najneskôr 31. marca 2010 predstavuje opatrenie schopné zrušiť v súlade s právom Únie štátnu pomoc konštatovanú v článku 1“.

6. Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 2. apríla 2010 Francúzska republika podala žalobu pre neplatnosť sporného rozhodnutia. Francúzska republika v nej uviedla, že Komisia sa dopúšťa omylu, keď na jednej strane tvrdí, že v prospech podniku La Poste existuje štátna záruka, a na druhej strane, že toto opatrenie predstavuje štátnu pomoc, keďže existencia výhody v zmysle článku 107 ZFEÚ nebola preukázaná.⁴

7. Všeobecný súd napadnutým rozsudkom zamietol všetky žalobné dôvody uvedené Francúzskou republikou, v dôsledku čoho potvrdil zákonnosť sporného rozhodnutia.

III – O odvolacích dôvodoch

8. Vo svojom odvolaní podanom 5. decembra 2012 Francúzska republika uvádza štyri odvolacie dôvody, z ktorých druhý a tretí sú rozdelené na štyri časti. Prvým odvolacím dôvodom odvolateľka vytýka Všeobecnému súdu, že nezohľadnil význam žalobných dôvodov, ktoré mu boli predložené, keď konštatoval, že všetky súvisia s existenciou výhody, a nie s kritériom prevodu štátnych prostriedkov. Druhým odvolacím dôvodom odvolateľka namieta nesprávne právne posúdenie v tom zmysle, že Všeobecný súd nesprávne konštatoval, že Komisia dostatočne preukázala existenciu štátnej záruky poskytnutej podniku La Poste. Tretím odvolacím dôvodom odvolateľka vytýka Všeobecnému súdu niekoľkonásobné skreslenie vnútroštátneho práva. Štvrtým odvolacím dôvodom odvolateľka namieta nesprávne právne posúdenie v tom zmysle, že Všeobecný súd považoval za dostatočné preukázanie existencie výhody poskytnutej údajnou štátnou zárukou zo strany Komisie. Komisia zas navrhuje, aby bolo odvolanie zamietnuté ako celok.

9. Domnievam sa, že bez ohľadu na počet odvolacích dôvodov uvedených Francúzskou republikou súvisí základný aspekt tohto odvolania s už spomenutou problematikou týkajúcou sa zásad, ktoré musí Komisia dodržať pri preukazovaní existencie implicitnej záruky, ako aj existencie z nej vyplývajúcej výhody. V dôsledku toho pri analýze odvolania zoskupím predložené odvolacie dôvody podľa týchto hlavných aspektov.

4 — Francúzska republika uviedla na podporu svojej žaloby pred Všeobecným súdom tri žalobné dôvody. Prvý žalobný dôvod je založený na nesprávnom právnom posúdení v tom zmysle, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne nepreukázala existenciu štátnej pomoci. V druhom žalobnom dôvode Francúzska republika tvrdí, že Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia, ako aj nesprávneho posúdenia skutkového stavu, keď sa domnievala, že podnik La Poste vďaka svojmu právnemu postaveniu podniku EPIC získal pre svoje dlhy implicitnú a neobmedzenú záruku štátu. Tretí žalobný dôvod je založený na neexistencii výhody v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

A – O preukázaní existencie implicitnej záruky predstavujúcej štátnu pomoc (druhý a tretí odvolací dôvod)

1. Tvrdenia účastníkov konania

10. Druhým odvolacím dôvodom, ktorý je rozdelený na štyri časti, Francúzska republika v podstate tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne preukázala existenciu štátnej záruky.

11. Prvou časťou uvedeného dôvodu Francúzska republika Všeobecnému súdu vytýka, že v bode 23 napadnutého rozsudku nesprávne konštatoval, že Komisia bola oprávnená obrátiť dôkazné bremeno tým, že dala francúzskym orgánom úlohu preukázať neexistenciu záruky. Druhou časťou Francúzska republika napáda údajné negatívne domnienky uvedené v spornom rozhodnutí a vytýka Všeobecnému súdu, že v bodoch 73 a 74 napadnutého rozsudku schválil obrátenie dôkazného bremena, ktoré Komisia uskutočnila v bodoch 126 a 131 sporného rozhodnutia. Tretou časťou Francúzska republika vytýka Všeobecnému súdu nesprávny výklad rozsudku Komisia/MTU Friedrichshafen⁵ v bode 119 napadnutého rozsudku.

12. Štvrtou časťou druhého odvolacieho dôvodu Francúzska republika tvrdí, že hoci „povaha dôkazných prostriedkov, ktoré mala Komisia predložiť, je... závislá od povahy plánovaného štátneho opatrenia“, ako uviedol Všeobecný súd v bode 120 napadnutého rozsudku, implicitná povaha údajne zistenej záruky sa napriek tomu nemôže odraziť v menších dôkazných požiadavkách ani v obrátení dôkazného bremena. Všeobecný súd z tohto hľadiska v bode 121 napadnutého rozsudku nesprávne konštatoval, že Komisia pozitívne preskúmala existenciu neobmedzenej štátnej záruky v prospech podniku La Poste a že zobrala do úvahy viaceré zhodujúce sa fakty, ktoré predstavujú dostatočný základ na preukázanie existencie tejto záruky. Odvolateľka sa však domnieva, že existenciu implicitnej záruky možno preukázať len pozitívne.

13. Komisia zas po prvé tvrdí, že dôkazné bremeno neobrátila. Po druhé Komisia uvádza, že tvrdenia týkajúce sa údajného použitia negatívnych domnienok alebo predpokladov sa javia ako obyčajné zopakovanie tvrdení z prvostupňového konania. Po tretie Komisia tvrdí, že cieľom pripomenutia už citovaného rozsudku Komisia/MTU Friedrichshafen bolo zohľadnenie zložitosti ťažkej úlohy, ktorú musela Komisia v prejednávanej veci riešiť, ako bolo uznané v rozsudku Komisia/Scott.⁶ Nakoniec Komisia navrhuje, aby Súdny dvor zamietol výhrady týkajúce sa bodov 120 a 121 napadnutého rozsudku ako neúčinné a nedôvodné.

14. Tretím odvolacím dôvodom Francúzska republika Všeobecnému súdu v podstate vytýka niekoľkonásobné skreslenie vnútroštátneho práva, ktorého prvky Komisia použila ako východisko svojich úvah smerujúcich ku konštatovaniu existencie neobmedzenej implicitnej záruky. Prvou časťou odvolacieho dôvodu odvolateľka spochybňuje úvahu, podľa ktorej francúzske právo nevylučuje možnosť štátu poskytnúť podnikom so statusom EPIC implicitnú záruku. Druhou časťou odvolacieho dôvodu Francúzska republika Všeobecnému súdu vytýka, že skreslil francúzske právo, keď vyhovel návrhom Komisie týkajúcim sa dôsledkov uplatňovania zákona č. 80-539.⁷ Tretou časťou Francúzska republika namieta nedostatok odôvodnenia a zároveň Všeobecnému súdu vytýka, že nesprávne považoval podmienky zodpovednosti štátu za mechanizmus záruk z hľadiska rozsudku Société fermière de Campoloro a i. vydaného Conseil d'État (Štátna rada),⁸ rozsudku Société de gestion du

5 — Rozsudok zo 17. septembra 2009 (C-520/07 P, Zb. s. I-8555).

6 — Rozsudok z 2. septembra 2010 (C-290/07 P, Zb. s. I-7763).

7 — Zákon č. 80-539 zo 16. júla 1980 o penále ukladanom v správnych veciach a o výkone súdnych rozhodnutí právnickými osobami verejného práva (JORF zo 17. júla 1980, s. 1799).

8 — Rozsudok Conseil d'État z 18. novembra 2005 (Zbierka rozhodnutí Conseil d'État, s. 515).

port de Campoloro a Société fermière de Campoloro v. Francúzsko vydaného Európskym súdom pre ľudské práva⁹ a komentáru k súdnemu rozhodnutiu Conseil d'État z roku 1995.¹⁰ V štvrtej časti odvolacieho dôvodu sa odvolateľka zaoberá problematikou prevodu práv a povinností spojených s úlohou verejnej služby, ktorú Všeobecný súd preskúmal v bode 102 napadnutého rozsudku.

15. Komisia na tieto výhrady reaguje tvrdením, že cieľom tretieho odvolacieho dôvodu – ktorý je v podstate zopakovaním druhého žalobného dôvodu uvedeného pred Všeobecným súdom – je v skutočnosti dosiahnuť, aby Súdny dvor nanovo preskúmal skutkové okolnosti a dôkazy, v dôsledku čoho je tento dôvod zjavne neprípustný.

2. Analýza

16. Na úvod je potrebné poukázať na to, že hoci je pojem záruka na prvý pohľad známy, v práve Únie nie je jednoznačne vymedzený. Komisia síce vo svojom oznámení o uplatňovaní článkov 107 ZFEÚ a 108 ZFEÚ na štátnu pomoc vo forme záruk¹¹ uviedla, že „vo svojej najbežnejšej forme sa záruky spájajú s pôžičkou alebo s iným finančným záväzkom, ktorý sa stanoví Zmluvou medzi dlžníkom a veriteľom. Môžu poskytovať ako individuálne záruky alebo v rámci záručných schém“, no zároveň považuje „za pomoc vo forme záruky aj výhodnejšie podmienky financovania pre podniky, ktorých právna forma vylučuje konkurzné konanie alebo iné postupy pre prípad platobnej neschopnosti, alebo keď sa poskytuje jednoznačná štátna záruka alebo krytie strát štátom“. ¹² Komisia ďalej rozlišuje medzi zárukami vyplývajúcimi zo „zmluvného zdroja“ alebo „iného právneho zdroja“ v porovnaní so „zárukami, ktorých forma je menej viditeľná“.

17. V prejednávanej veci je teda určujúce, že pri predmetnej neobmedzenej implicitnej záruke ide o typ nepriameho zásahu, v rámci ktorého sa prostriedky poskytnuté štátom automaticky neprejavia v podobe zodpovedajúcej výhody pre príjemcov. Táto kategória zhŕňa najmä implicitné záruky vyplývajúce z osobitného právneho režimu uplatniteľného na príjemcu alebo aj vyhlásenia o zámere alebo patronátne vyhlásenia.

18. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa judikatúry sa za pomoc považujú predovšetkým zásahy štátu, ktoré rôznymi formami znižujú náklady obvykle zaťažujúce rozpočet podniku, a hoci nie sú dotáciami v úzkom zmysle slova, majú rovnakú povahu a rovnaké účinky. ¹³ Z judikatúry vyplýva, že zásah štátu, ktorý je spôsobilý zabezpečiť podnikom, na ktoré sa vzťahuje, priaznivejšiu situáciu v porovnaní s ostatnými a zároveň z neho vyplýva dostatočne konkrétne riziko dodatočných nákladov pre štát v budúcnosti, môže zaťažiť štátne prostriedky. ¹⁴ Výraz „pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme“ uvedený v článku 107 ZFEÚ sa totiž chápe tak, že sa vzťahuje na výhody, pričom právna povaha alebo cieľ takej jednostrannej výhody nie sú relevantné. Súdny dvor tak konštatoval, že výhody poskytované vo forme štátnej záruky môžu zahrňovať dodatočnú záťaž pre štát. ¹⁵

19. So samotnou existenciou implicitnej záruky, o ktorú ide v spore vo veci samej a ktorá je predmetom výhrady uvedenej najmä v štvrtej časti druhého odvolacieho dôvodu, ktorú preskúmam ako prvú, sa však spája osobitný problém vzhľadom na to, že existenciu uvedenej záruky neupravoval nijaký francúzsky právny predpis. Sporná pomoc totiž nevyplýva zo samostatného opatrenia, ale skôr z toho,

9 — Rozsudok ESLP z 26. septembra 2006 (sťažnosť č. 57516/00).

10 — Pozri bod 139 sporného rozhodnutia.

11 — Oznámenie Komisie o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na štátnu pomoc vo forme záruk (2008/C 155/02) (Ú. v. EÚ C 155, 2008, s. 10, bod 1.2 prvý odsek, ďalej len „oznámenie“).

12 — Pozri oznámenie, bod 1.2 druhý odsek.

13 — Pozri rozsudok z 19. marca 2013, Bouygues a Bouygues Télécom/Komisia a i. a Komisia/Francúzsko a i. (C-399/10 P a C-401/10 P, bod 101 a citovanú judikatúru).

14 — V tomto zmysle rozsudok z 1. decembra 1998, Ecotrade (C-200/97, Zb. s. I-7907, bod 41).

15 — Rozsudky Ecotrade (už citovaný, bod 43); z 8. decembra 2011, Residex Capital IV (C-275/10, Zb. s. I-13043, body 39 až 42), a Bouygues a Bouygues Télécom/Komisia a i. a Komisia/Francúzsko a i. (už citovaný, bod 107).

že podniky so statusom EPIC nepodliehajú všeobecnému režimu konkurzného konania, alebo dokonca zo zavedenia osobitného režimu na tento účel, ktorý súvisí s údajnou neexistenciou situácií, v ktorých by dlhy verejných subjektov s vlastnou právnou subjektivitou neboli splatené veriteľom. Komisia tak po preskúmaní viacerých zdrojov na základe rozličných skutočností konštatovala existenciu neobmedzenej implicitnej záruky.

20. Pokiaľ ide o predmetný mechanizmus, chcem uviesť tieto pripomienky týkajúce sa metódy a potrebnej miery dôkazného bremena, ako aj intenzity požadovaného preskúmania zo strany súdu Únie.

– Implicitná záruka

21. Po prvé pokiaľ ide o metódu skúmania, chcem poukázať na to, že výraz „implicitná záruka“, voči ktorému odvolateľka nenamieta, je skôr metaforický a sám osebe protirečivý vzhľadom na to, že pojem záruka zvyčajne zodpovedá ručeniu alebo príslubu predstavujúcemu právnú skutočnosť alebo právny akt, ktorý vyvoláva alebo môže vyvolávať osobitné následky vo vzťahu k adresátovi. Veriteľ sa totiž nemôže na implicitnú záruku odvolávať rovnakým spôsobom ako na explicitnú záruku. Domnievam sa, že aj keby bolo možné uplatniť takýto „záväzok“ voči ručiteľovi, jeho základ treba hľadať skôr medzi všeobecnými zásadami zodpovednosti za škodu.

22. Za predpokladu, že predmetný výraz je v práve hospodárskej súťaže opodstatnený,¹⁶ teda treba vychádzať z toho, že na účely uplatňovania článku 107 ZFEÚ pojem „implicitná záruka“ nie je čisto právnym pojmom, ale súvisí aj s preskúmaním skutkových okolností. Pojem „implicitná záruka“ totiž súvisí s právom hospodárskej súťaže Únie v tom zmysle, že jednotne opisuje „správanie“ vnútroštátnych orgánov, ktoré môže prípadne vzhľadom na svoje hospodárske účinky predstavovať štátnu pomoc pre príjemcu.

23. Hlavný problém spočíva v implicitnej povahe predmetnej záruky, ktorá je obsiahnutá v právnych i skutkových zisteniach. Implicitná záruka teda predstavuje odvodený jav a zároveň domnelý jav.¹⁷ Hlavné odôvodnenie použitia tohto pojmu v práve štátnej pomoci spočíva v tom, že predmetný mechanizmus vytvára finančnú situáciu obdobnú situácii vyplývajúcej z neobmedzenej explicitnej záruky, ktorú by členský štát poskytol podniku, ktorý by za ňu nemusel platiť poplatok zodpovedajúci jej hospodárskej hodnote.

24. V dôsledku toho sa domnievam, že metóda súboru nepriamych dôkazov je zvlášť vhodná na preukázanie existencie takého implicitného opatrenia,¹⁸ keďže táto metóda sa napokon používa v oblasti štátnej pomoci.¹⁹

16 — Na úvod chcem zdôrazniť zložitú prípadnú zrušenie pomoci poskytnutej v podobe implicitnej záruky podľa článku 1 sporného rozhodnutia. Je síce pravda, že Súdny dvor už rozhodoval o nepriamych opatreniach, nazdávam sa však, že stupeň zložitosti vyplývajúci z implicitnej povahy sporného opatrenia má výnimočný charakter.

17 — Chcem poukázať na to, že Komisia pripúšťa existenciu implicitnej záruky, ktorá predstavuje nezlučiteľnú pomoc, napriek tomu, že vo vnútroštátnom práve neexistuje predpis, ktorý by mohol objasniť právne postavenie podniku La Poste.

18 — Ako som zdôraznil v bodoch 87 a 88 mojich návrhoch prednesených vo veci Belgicko/Deutsche Post a DHL International, treba zachovať rozdiel medzi pojmom nepriamy dôkaz a pojmom dôkaz. Všeobecný súd nemusí preukázať niektoré skutočnosti, ale na základe objektívnych informácií, ktoré mu boli predložené, musí dospieť k logickému a odôvodnenému záveru (rozsudok z 22. septembra 2011, C-148/09 P, Zb. s. I-8573).

19 — Pokiaľ ide o kritérium existencie vážnych ťažkostí spojených so začatím konania vo veci formálneho zisťovania zo strany Komisie, pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. marca 2001, Prayon-Rupel/Komisia (T-73/98, Zb. s. II-867), a novší rozsudok z 24. januára 2013, 3F/Komisia (C-646/11 P, bod 31 a citovanú judikatúru).

25. Súdny dvor už totiž pripustil, že nie je možné všeobecne vylúčiť možnosť Komisie vychádzať zo súboru skutočností, ktoré môžu odhaliť faktickú existenciu programu pomoci.²⁰ Je však potrebné, aby Komisia preukázala skutočnosti normatívnej, administratívnej, finančnej alebo hospodárskej povahy, na základe ktorých je možné charakterizovať spornú pomoc.²¹

26. V tejto súvislosti chcem spresniť dve veci. Na jednej strane sa na rozdiel od toho, čo považujem za stanovisko Komisie, domnievam, že „implicitná“ povaha opatrenia vylučuje istotu týkajúcu sa jeho existencie. Implicitnú záruku odvodenú zo súboru nepriamych dôkazov tak treba považovať za existujúcu, pokiaľ nebude predložený opačný dôkaz jej neexistencie. V prejednávanej veci by bolo pomerne jednoduché predložiť taký dôkaz uvedením konkrétnych prípadov, v ktorých zostali dlhy podniku so statusom EPIC alebo francúzskej územnej samosprávy trvalo nesplatené napriek tomu, že neexistuje formálne konkurzné konanie alebo konanie vo veci platobnej neschopnosti. Na základe takej obhajoby členského štátu by bolo potrebné konštatovať, že rozhodnutie Komisie vychádza z nesprávnych skutkových zistení.²²

27. Na druhej strane musí Všeobecný súd určiť, či dôkazy predstavujú súhrn podstatných údajov, ktoré treba zohľadniť pri posudzovaní uvedeného „správania“ vnútroštátnych orgánov, a či môžu tieto údaje podporiť tvrdenie, podľa ktorého bola podniku poskytnutá štátna pomoc implicitnej povahy.

28. Ako totiž uviedol Súdny dvor, zjavne nesprávne posúdenie môže spočívať v tom, že Komisia vychádza z dôkazov, ktoré nepredstavujú „súhrn podstatných údajov, ktoré musia byť zohľadnené pri posúdení komplexnej situácie“.²³

29. Kritérium „pozitívneho preukázania“ existencie záruky je v dôsledku toho splnené v prípade, že Komisia v záujme riadneho uplatnenia pravidiel uskutoční konanie o preskúmaní inkriminovaných opatrení nestranne a s náležitou starostlivosťou, aby pri prijímaní konečného rozhodnutia mala na tento účel k dispozícii čo najúplnejšie a najspoľahlivejšie dôkazy.²⁴ V takom prípade, akým je prejednávaná vec, z toho vyplýva potreba zhromaždiť všetky informácie, ktoré môžu kumulatívne prijateľným spôsobom podporiť existenciu opatrenia spôsobilého predstavovať štátnu pomoc. Táto existencia sa odvodí aj z neexistencie informácií, ktoré ju vyvracajú.

30. V tomto smere chcem poukázať na to, že Všeobecný súd najprv v bode 119 napadnutého rozsudku pripomenul, aké povinnosti má Komisia v súvislosti s dôkazmi, na základe ktorých môže vyvodiť záver, že podniku bola poskytnutá výhoda predstavujúca štátnu pomoc, a následne v bode 120 napadnutého rozsudku uviedol, že povaha dôkazných prostriedkov, ktoré mala Komisia predložiť, je závislá od povahy opatrenia. Je samozrejmé, že Všeobecný súd tým vyjadril pojem diverzifikácia opatrení spôsobilých predstavovať štátnu pomoc bez porušenia zásad, ktorými sa riadi dôkazné bremeno a miera dôkazného bremena. Pokiaľ ide o existenciu sporného implicitného opatrenia, Všeobecný súd prispôbil vyššie uvedené konštatovanie, keď v predmetnom bode 120 správne uviedol, že existenciu implicitnej záruky možno vyvodiť zo súboru potvrdzujúcich skutočností. Všeobecný súd napokon v súvislosti s druhým žalobným dôvodom vymenoval všetky zhodujúce sa fakty, ktoré predstavujú základ na konštatovanie existencie štátnej pomoci.

31. Treba poukázať na to, že tvrdenie, podľa ktorého podniky so statusom EPIC nepodliehajú všeobecnému alebo osobitnému režimu konkurzného konania alebo konania vo veci platobnej neschopnosti, nie je výslovne spochybňované. Z toho vyplýva, že spochybnenie pravdivosti jednotlivého nepriameho dôkazu prijatého Všeobecným súdom nemožno považovať za postačujúce na preukázanie neexistencie opatrenia, ktorého existencia vychádza z metódy súboru nepriamych

20 — Rozsudok z 13. apríla 1994, Nemecko a Pleuger Worthington/Komisia (C-324/90 a C-342/90, Zb. s. I-1173, bod 15).

21 — Pozri v tomto zmysle rozsudok Nemecko a Pleuger Worthington/Komisia (už citovaný, bod 23).

22 — Pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. septembra 2004, Španielsko/Komisia (C-276/02, Zb. s. I-8091, bod 37).

23 — Rozsudok z 15. februára 2005, Komisia/Tetra Laval (C-12/03 P, Zb. s. I-987, bod 39).

24 — Pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Scott (už citovaný, bod 90).

dôkazov. Odvolateľka síce musí napadnúť jednotlivo každý nepriamy dôkaz, pokiaľ neexistuje konkrétny opačný príklad vyvracajúci existenciu implicitnej záruky. Domnievam sa však, že účastník konania napádajúci nepriame dôkazy musí mať povinnosť preukázať, že *všetky* prvky tvoriace súbor nepriamych dôkazov poukazujú na neexistenciu neobmedzenej implicitnej záruky štátu.

32. Z toho vyplýva, že výhrady uvedené v časti druhého a v celom treťom odvolacom dôvode možno hneď zamietnuť ako neúčinné v tom zmysle, že nespochybňujú celkový záver týkajúci sa existencie implicitnej záruky, ale týkajú sa jednotlivo posudzovaných nepriamych dôkazov.

– Požadované dôkazné bremeno a miera dôkazného bremena

33. Po druhé pokiaľ ide o dôkazné bremeno, Komisii nepopierateľne prináleží preukázať existenciu opatrenia, ktoré by mohlo byť označené za štátnu pomoc. Všeobecný súd teda úlohu Komisie interpretoval správne, lebo v napadnutom rozsudku opakovane overil dostatočnosť dôkazov predložených Komisiou²⁵ v súlade s judikatúrou, podľa ktorej je Komisia vždy povinná pri posudzovaní sporného opatrenia zohľadniť všetky relevantné skutočnosti a jeho kontext,²⁶ na základe čoho bez akéhokoľvek nesprávneho právneho posúdenia dospel k záveru v bodoch 120 a 121 napadnutého rozsudku. Všeobecný súd teda na rozdiel od toho, čo tvrdí Francúzska republika, neobrátil dôkazné bremeno.

34. Pokiaľ ide o požadovanú mieru dôkazného bremena²⁷ chápanú ako stupeň prísnosti uplatňovaný sudcom pri posudzovaní predložených dôkazov, je užitočné stručne odkázať na judikatúru týkajúcu sa práva hospodárskej súťaže v širokom zmysle slova, ako aj na zásady „*common law*“. Čo sa týka praxe v oblasti práva hospodárskej súťaže,²⁸ neexistuje síce platné jednotné vymedzenie miery dôkazného bremena, avšak Súdny dvor požaduje „dostatočné právne“ preukázanie skutočností²⁹ alebo „dostatočne presné a zhodujúce sa dôkazy“³⁰ a uplatňuje aj metódu „súboru serióznych, presných a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov“, pokiaľ neexistujú dokumenty preukazujúce zosúladené konanie výrobcov.³¹ V rámci analýzy budúceho vývoja v oblasti koncentrácií Súdny dvor používa aj kritérium „najvyššej pravdepodobnosti“.³² Naopak, v rámci „*common law*“ sa rozlišuje na jednej strane menej prísny „štandard“ uplatňovaný v občianskoprávných veciach, ktorý je známy ako „*balance of probabilities*“, čo znamená, že účastník konania musí presvedčiť sudcu, že ním tvrdená skutočnosť je „viac pravdepodobná než nepravdepodobná“, a na druhej strane prísnejší „štandard“ uplatňovaný v trestnoprávných veciach, ktorý sa označuje výrazom „*beyond a reasonable doubt*“ a znamená, že sudca nemôže mať po racionálnom preskúmaní dôkazov nijaké rozumné pochybnosti v súvislosti s naplnením znakov skutkovej podstaty trestného činu.³³

25 — Pokiaľ ide o druhý žalobný dôvod uvedený pred Všeobecným súdom, pozri najmä body 66, 71, 78, 82, 87, 92 až 94 napadnutého rozsudku.

26 — Rozsudky Súdu prvého stupňa zo 6. marca 2003, Westdeutsche Landesbank Girozentrale a Land Nordrhein-Westfalen/Komisía (T-228/99 a T-233/99, Zb. s. II-435, bod 270), a zo 17. decembra 2008, Ryanair/Komisía (T-196/04, Zb. s. II-3643, bod 59).

27 — Pokiaľ ide o odlíšenie dôkazného bremena od miery dôkazného bremena, pozri návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott vo veci C-97/08 P, Akzo Nobel a i./Komisía (rozsudok z 10. septembra 2009, Zb. s. I-8237), bod 74 a poznámku pod čiarou 64.

28 — Výraz „miera dôkazného bremena“ („standard of proof“) sa v judikatúre Súdneho dvora výslovne objavil s veľkými rozsudkami vo veciach Komisia/Tetra Laval (už citovaný); z 25. januára 2007, Sumitomo Metal Industries a Nippon Steel/Komisía (C-403/04 P a C-405/04 P, Zb. s. I-729); z 10. júla 2008, Bertelsmann a Sony Corporation of America/Impala (C-413/06 P, Zb. s. I-4951), ako aj zo 6. októbra 2009, GlaxoSmithKline Services a i./Komisía a i. (C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P a C-519/06 P, Zb. s. I-9291, bod 87).

29 — Rozsudok z 25. októbra 1983, AEG-Telefunken/Komisía (107/82, Zb. s. 3151, bod 136).

30 — Rozsudok z 28. marca 1984, Compagnie royale asturienne des mines a Rheinzink/Komisía (29/83 a 30/83, Zb. s. 1679, bod 20).

31 — Rozsudok z 31. marca 1993, Ahlström Osakeyhtiö a i./Komisía (C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 a C-125/85 až C-129/85, Zb. s. I-1307, body 70 a 127).

32 — Pozri rozsudok Bertelsmann a Sony Corporation of America/Impala (už citovaný, body 47, 51 a 52). Súd prvého stupňa toto kritérium použil v rozsudku zo 14. decembra 2005, General Electric/Komisía (T-210/01, Zb. s. II-5575), v bodoch 64 a 65 „s veľkou pravdepodobnosťou“, v bode 331 „predvídateľné s dostatočným stupňom pravdepodobnosti“ a v bode 340 „...Komisía na základe presvedčivých dôkazov a s dostatočným stupňom pravdepodobnosti nepreukázala, že by subjekt – výsledok koncentrácie v budúcnosti použil obchodnú silu GECAS, ako aj finančnú silu skupiny vyplývajúcu z postavenia GE Capital...“.

33 — SIBONY, A., a BARBIER DE LA SERRE, E.: *Charge de la preuve et théorie du contrôle en droit communautaire de la concurrence*. RTD Eur. 2007, s. 205.

35. Domnievam sa, že v prípade implicitnej záruky, ktorej existencia je odvodená zo súboru nepriamych dôkazov, musí miera dôkazného bremena vychádzať z vážnej pravdepodobnosti a z dostatočnosti dôkazov. Uplatnená miera je teda prísnejšia než obyčajná pravdepodobnosť, ale zároveň je menej prísna než neexistencia akýchkoľvek rozumných pochybností. Domnievam sa, že Všeobecný súd takto správne analyzoval dôkazy predložené Komisiou.

36. Tento prístup okrem toho podľa môjho názoru zodpovedá nedávnej judikatúre, z ktorej vyplýva, že Komisia musí preukázať dostatočne priamu súvislosť medzi výhodou poskytnutou príjemcovi na jednej strane a znížením štátneho rozpočtu, či dokonca dostatočne konkrétnym ekonomickým rizikom výdavkov zafažujúcich tento rozpočet na druhej strane,³⁴ nemusí však požadovať, aby takéto zníženie alebo takéto riziko zodpovedalo alebo bolo rovnocenné uvedenej výhode, ani aby táto výhoda mala za následok takéto zníženie alebo takéto riziko, ani aby mala rovnakú povahu ako záväzok poskytnutia štátnych prostriedkov, z ktorého vyplýva.³⁵

37. Pokiaľ potom ide o intenzitu preskúmania zo strany súdu Únie, pripomínam, že hoci v oblasti štátnej pomoci Komisia disponuje širokou mierou voľnej úvahy, ktorej výkon zahŕňa komplexné posudzovanie ekonomickej povahy, preskúmavanie vykonávané súdmi Únie v súvislosti s komplexnými ekonomickými posúdeniami Komisie má zúžený charakter a musí sa nevyhnutne obmedziť na overenie dodržiavania procesných pravidiel a povinnosti odôvodnenia, na overenie vecnej správnosti skutkových zistení, ako aj neexistencie zjavne nesprávneho posúdenia a zneužitia právomoci.³⁶ Sudca teda nemá plniť úlohu Komisie a neprináleží mu, aby sám preukázal existenciu a výšku pomoci.³⁷

38. Je však nesporné, že preukázanie existencie neobmedzenej implicitnej záruky, ako aj existencie z nej vyplývajúcej výhody si od Komisie vyžadovalo komplexné posúdenie.

39. Z tohto hľadiska je potrebné zamietnuť argumentáciu odvolateľky uvedenú celkovo v druhom odvolacom dôvode a zvlášť v jeho štvrtej časti v tom zmysle, že neobsahuje nijaký prvok, na základe ktorého by bolo možné Všeobecnému súdu vytýkať nesprávne právne posúdenie. Naopak, z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd neporušil pravidlá týkajúce sa dôkazného bremena a miery dôkazného bremena, ktoré som pripomenul, a svoj záver správne založil na súbore nepriamych dôkazov v prospech existencie implicitnej štátnej záruky.

– Výhrady skúmané pre úplnosť

40. Pokiaľ ide o prvé tri časti druhého odvolacieho dôvodu, chcem poukázať po prvé na to, že výhrady odvolateľky vychádzajú z nesprávneho výkladu bodu 23 napadnutého rozsudku, v ktorom Všeobecný súd len zopakoval základné informácie potrebné na opísanie skutkového stavu prejednávanej veci a nevyjadril sa k rozdeleniu dôkazného bremena. Po druhé sa tvrdenia Francúzskej republiky obmedzujú na výhrady smerujúce proti spornému rozhodnutiu, v dôsledku čoho sú neprípustné. Body 73 a 74 napadnutého rozsudku okrem toho súvisia s druhým žalobným dôvodom a spočívajú vo výklade vnútroštátneho práva, ktorého posúdenie nepodlieha preskúmaniu Súdny dvorom s výnimkou prípadu skreslenia,³⁸ ktoré odvolateľka v prejednávanej veci nepreukázala.

34 — Pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. septembra 2011, Komisia/Holandsko (C-279/08 P, Zb. s. I-7671, bod 111).

35 — Rozsudok Bouygues a Bouygues Télécom/Komisia a i. a Komisia/Francúzsko a i. (už citovaný, body 109 a 110).

36 — Rozsudok Komisia/Scott (už citovaný, body 64 až 66).

37 — Pozri rozsudok Všeobecného súdu z 3. marca 2010, Bundesverband deutscher Banken/Komisia (T-163/05, Zb. s. II-387, bod 38).

38 — Pozri v tomto zmysle najmä rozsudky zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. s. I-123, bod 49), ako aj z 23. marca 2006, Mühlens/ÚHVT (C-206/04 P, Zb. s. I-2717, bod 28).

41. Po tretie pokiaľ ide o výklad už citovaného rozsudku Komisia/MTU Friedrichshafen v bode 119 napadnutého rozsudku, tento rozsudok Komisii zakazuje zakladať svoje rozhodnutia na negatívnych domnienkach v prípade neexistencie informácií, na základe ktorých možno dospieť k opačnému záveru. V prejednávanej veci ho teda nemožno plne uplatniť. Ako však zdôrazňuje Komisia, Všeobecný súd bol oprávnený pripomenúť ho s cieľom poukázať na zložitosť komplexnej úlohy, ktorú musela Komisia splniť, ak chcela odhaliť existenciu mechanizmu neobmedzenej implicitnej záruky.

42. Pokiaľ ide o tretí odvolací dôvod, chcem poukázať na to, že Francúzska republika napáda výklad prvkov súboru nepriamych dôkazov zo strany Všeobecného súdu v rámci posudzovania existencie záruky poskytnutej podniku La Poste. V tomto smere pripomínam, že výhrada založená na nesprávnom posúdení vnútroštátneho práva je prípustná, pokiaľ sa Všeobecnému súdu vytýka, že toto právo skreslil.³⁹ Je teda pravda, že pokiaľ ide o preskúmanie konštatovaní Všeobecného súdu v súvislosti s vnútroštátnou právnou úpravou v rámci odvolania, Súdny dvor má právomoc najprv preskúmať, či Všeobecný súd na základe dokumentov a ďalších materiálov, ktoré mu boli predložené, neskreslil znenie dotknutých vnútroštátnych ustanovení alebo obsah s nimi súvisiacej vnútroštátnej judikatúry, alebo dokonca diela právnej náuky, ktoré sa ich týkajú. Ďalej, či Všeobecný súd v súvislosti s týmito dôkazmi nedospel ku konštatovaniam, ktoré zjavne odporujú ich obsahu. Napokon, či Všeobecný súd s cieľom spochybniť dotknutú vnútroštátnu právnú úpravu pri skúmaní všetkých dôkazov jednému z nich nepriznal rozsah, ktorý mu vzhľadom na ostatné dôkazy neprináleží, pokiaľ to zjavne vyplýva zo spisových materiálov.⁴⁰

43. Neplatí to však pre tvrdenia uvedené v prvých troch častiach tohto odvolacieho dôvodu. Na úvod totiž treba konštatovať, že Francúzska republika sa síce odvoláva na nesprávne právne posúdenie, no v skutočnosti jej ide o spochybnenie posúdenia skutkového stavu zo strany Všeobecného súdu a najmä o spochybnenie výkladu skutkových okolností a dokumentov, na základe ktorého Všeobecný súd konštatoval existenciu implicitnej záruky. Keďže tieto tvrdenia sú v skutočnosti zopakovaním výhrad uvedených pred Všeobecným súdom, treba ich považovať za neprípustné. V každom prípade vzhľadom na to, že uvádzané skreslenie nie je preukázané ani zjavné, treba tieto tvrdenia zamietnuť. Pokiaľ ide o nedostatok odôvodnenia uvedený v rámci tretej časti tretieho odvolacieho dôvodu v súvislosti s rozsudkom Société de gestion du port de Campoloro a Société fermière de Campoloro v. Francúzsko vydaným zo strany ESLP, chcem poukázať na to, že Všeobecný súd sa touto výhradou z právneho hľadiska dostatočne zaoberal v bodoch 96 až 99 napadnutého rozsudku. Napokon pokiaľ ide o štvrtú časť tretieho odvolacieho dôvodu, treba ju zamietnuť ako neúčinnú vzhľadom na to, že smeruje proti nadbytočnému dôvodu.

44. Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy sa domnievam, že Všeobecný súd si správne splnil úlohu z hľadiska obmedzeného preskúmania existencie implicitnej záruky. Navrhujem teda, aby Súdny dvor zamietol druhý a tretí odvolací dôvod.

B – O preukázaní výhody vyplývajúcej z implicitnej záruky (štvrtý odvolací dôvod)

1. Tvrdenia účastníkov konania

45. Štvrtým odvolacím dôvodom Francúzska republika tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď usúdil, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne preukázala existenciu výhody vyplývajúcej z domnelej štátnej záruky poskytnutej podniku La Poste. Odvolateľka po prvé tvrdí, že Všeobecný súd porušil pravidlá upravujúce dôkazné bremeno a mieru dôkazného bremena, pokiaľ ide o preukázanie existencie výhody, keď v bodoch 123 a 124 napadnutého rozsudku uviedol, že pokiaľ ide o existujúcu pomoc, Komisia nemusí preukázať skutočné účinky tejto pomoci,

39 — Pozri rozsudok z 24. októbra 2002, Aéroports de Paris/Komisia (C-82/01 P, Zb. s. I-9297, body 56 a 63).

40 — Rozsudok z 5. júla 2011, Edwin/ÚHVT (C-263/09 P, Zb. s. I-5853, bod 53).

ale môže ich predpokladať. Okrem toho aj keby právo Únie neukladalo povinnosť preukázať skutočné účinky existujúcej pomoci, Komisia by musela prinajmenšom preukázať existenciu potenciálnych účinkov. Je to napokon nesprávne vylúčené v bode 1.2 oznámenia z roku 2008. Z tohto hľadiska sa tak Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, aj keď v bodoch 106 a 108 uviedol, že stanovisko Komisie je dôvodné.

46. Subsidiárne Francúzska republika tvrdí, že Všeobecný súd skreslil dôkazy, keď na jednej strane v bodoch 110 a 123 napadnutého rozsudku uviedol, že Komisia – odkazujúc na metódy ratingových agentúr len s cieľom potvrdiť, a nie preukázať existenciu výhody – poskytla dostatok dôkazov na preukázanie toho, že sporná záruka predstavuje skutočnú výhodu. V tejto súvislosti napáda body 111 až 116 uvedeného rozsudku.

47. Odvolateľka okrem toho uvádza, že nepripustila, ako vyplýva z bodu 106 napadnutého rozsudku, že pokiaľ je podnik z dôvodu svojho právneho postavenia vyňatý z konkurzného alebo podobného konania, prináša mu to „automaticky“ výhodu.

48. Komisia uvádza, že pre existujúcu pomoc a novú pomoc je opodstatnené použiť rovnakú analytickú štruktúru, podľa ktorej nemá povinnosť preukázať skutočné účinky takých opatrení. Pokiaľ ide o výhradu voči oznámeniu z roku 2008, Komisia ju považuje za neprípustnú najmä z dôvodu, že počas konania pred Všeobecným súdom nebola vznesená námietka nezákonnosti. Čo sa týka bodu 106 napadnutého rozsudku, Komisia tvrdí, že na základe tohto vyhlásenia mohol Všeobecný súd len zamietnuť tretí žalobný dôvod.

2. Analýza

49. Ako som už uviedol, treba najprv vyjsť z predpokladu, že prípad, ktorý je predmetom prejednávanej veci, predstavuje „právnú a skutkovú situáciu“ obdobnú existencii explicitnej záruky. Keďže totiž nejde o opatrenie v obvyklom zmysle, zvláštnosťou implicitnej záruky je skutočnosť, že „opatrenie“ a jeho účinky splývajú. Na účely tejto analýzy je teda potrebné vychádzať z toho, že implicitná záruka vyvoláva účinky rovnocenné účinkom explicitnej záruky, ktorá predstavuje priamo identifikovateľné opatrenie, ktoré je zo svojej podstaty spôsobilé vyvolávať určité účinky.

50. Z judikatúry vyplýva, že pokiaľ sa má preukázať, či opatrenie predstavuje štátnu pomoc, treba určiť, či podnik, ktorý je jeho príjemcom, získava hospodársku výhodu, ktorú by za obvyklých trhových podmienok nezískal.⁴¹ Podľa môjho názoru však treba konštatovať, že taký prístup pri preukazovaní výhody nezodpovedá osobitosti štátnej záruky, ktorá je predmetom sporu vo veci samej.⁴²

41 — Pozri *ex multis* rozsudky z 11. júla 1996, SFEI a i. (C-39/94, Zb. s. I-3547, bod 60), a z 22. decembra 2008, British Aggregates/Komisia (C-487/06 P, Zb. s. I-10515, bod 82).

42 — Ďalej chcem poukázať na to, že identifikácia výhody v oblasti záruk sa líši aj v tom zmysle, že záruka môže byť prospešná buď kumulatívne pre veriteľa i dlžníka, alebo výlučne pre dlžníka. Pozri v tomto smere bod 33 a nasl. návrhov, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott vo veci Residex Capital IV (už citovanej), ako aj rozsudok z 24. októbra 1996, Nemecko a i./Komisia (C-329/93, C-62/95 a C-63/95, Zb. s. I-5151, bod 56).

51. Rovnako je nesporné, že článok 107 ods. 1 ZFEÚ nerozlišuje štátne zásahy podľa príčin alebo cieľov, ale vymedzuje ich na základe ich účinkov.⁴³ Pri posudzovaní opatrenia z hľadiska článku 107 ZFEÚ je potrebné zohľadniť účinky, ktoré toto opatrenie môže vyvolávať,⁴⁴ ako aj všetky podstatné skutočnosti a ich kontext.⁴⁵ Judikatúra však neposkytuje taxatívne odpovede na otázky týkajúce sa spôsobu, akým má Komisia preukázať výhodu, a povahy účinkov opatrenia, ktorú musí preukázať, pokiaľ preukáže existenciu výhody vyplývajúcej z implicitného opatrenia.

– Existencia výhody

52. Pokiaľ ide v prvom rade o konštatovanie Všeobecného súdu v bode 124 napadnutého rozsudku, podľa ktorého skutočný účinok výhody, ktorú poskytuje štátna záruka, sa dá predpokladať, aspekt, ktorý je rozhodujúci v úvahách Všeobecného súdu na potvrdenie stanoviska Komisie a na pripustenie existencie výhody v prejednávanej veci, vyplýva predovšetkým z bodu 106 v spojení s bodom 108 napadnutého rozsudku, v ktorom Všeobecný súd konštatoval, že neobmedzená záruka umožňuje príjemcovi získať výhodnejšie úverové podmienky, než sú tie, ktoré by dosiahol len na základe vlastných výsledkov, a tým umožňuje znížiť tlak na jeho rozpočet.

53. Podľa názoru Všeobecného súdu totiž poskytnutie záruky s podmienkami, ktoré nezodpovedajú podmienkam trhu, o akú ide v prípade neobmedzenej záruky poskytnutej bez protihodnoty, vo všeobecnosti môže so sebou priniesť výhodu pre subjekt, ktorý ju získava, v tom zmysle, že spôsobí zlepšenie finančného postavenia príjemcu znížením nákladov, ktoré obvykle zaťažujú jeho rozpočet.⁴⁶

54. V tomto smere pripomínam, že Súdny dvor už uviedol, že pokiaľ sa nepreukáže existencia dodatočnej záťaže pre štát, ktorá má dotknutým podnikom poskytnúť určitú výhodu, ktorú nemožno automaticky vyvodiť,⁴⁷ uplatnenie systému, ktorý predstavuje výnimku z bežného konkurzného konania, ako aj vylúčenie akéhokoľvek spôsobu individuálneho výkonu v prípade daňových dlhov a sankcií voči dotknutým podnikom možno považovať za štátnu pomoc.⁴⁸ Z takých výhod schválených vnútroštátnym zákonodarcom by mohla vyplývať dodatočná záťaž pre verejnú moc v podobe reálneho vzdania sa verejných pohľadávok, v podobe oslobodenia od povinnosti platiť pokuty či ďalšie peňažné sankcie alebo v podobe zníženej sadzby dane.⁴⁹

55. Pokiaľ ide konkrétne o kritérium výhody, Súdny dvor v už citovaných veciach Ecotrade a Piaggio najprv konštatoval, že „predmetná právna úprava podľa všetkého môže podnikom, na ktoré sa vzťahuje, priniesť výhodnejšie postavenie v porovnaní s ostatnými“, a potom ho preskúmal z hľadiska toho, či by dotknutý podnik mohol vykonávať hospodársku činnosť v situácii, keď by bola taká možnosť vylúčená v rámci uplatňovania riadnych pravidiel konkurzného konania. Domnievam sa teda, že judikatúra už pripúšťa možnosť predpokladať existenciu výhody, pokiaľ s pravdepodobnosťou vyplýva z vnútroštátneho právneho rámca upravujúceho fungovanie predmetných podnikov.

56. Okrem toho sa domnievam, že prejednávaná vec nezodpovedá jednoznačne individuálnej pomoci, no skôr sa približuje systému pomoci, ktorý vzhľadom na to, že sa uplatňuje na podniky so statusom EPIC, ovplyvňuje právne postavenie podniku La Poste. Je teda potrebné analogicky uplatniť judikatúru týkajúcu sa programov pomoci, podľa ktorej sa Komisia môže obmedziť na skúmanie povahy

43 — Rozsudok z 5. júna 2012, Komisia/EDF (C-124/10 P, bod 77 a citovaná judikatúra).

44 — Pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Mengozzi vo veci Bouygues a Bouygues Télécom/Komisia a i. a Komisia/Francúzsko a i. (už citovanej a tam citovanej judikatúry v bode 47), najmä rozsudky z 2. júla 1974, Taliansko/Komisia (173/73, Zb. s. 709, bod 27); z 24. februára 1987, Deufl/Komisia (310/85, Zb. s. 901, bod 8), a z 26. septembra 1996, Francúzsko/Komisia (C-241/94, Zb. s. I-4551, bod 20).

45 — Rozsudok Westdeutsche Landesbank Girozentrale a Land Nordrhein-Westfalen/Komisia (už citovaný, bod 270).

46 — Bod 106 napadnutého rozsudku.

47 — Pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. marca 1993, Sloman Neptun (C-72/91 a C-73/91, Zb. s. I-887, bod 21).

48 — Pozri v tomto zmysle rozsudok Ecotrade (už citovaný, bod 45).

49 — Rozsudok zo 17. júna 1999, Piaggio (C-295/97, Zb. s. I-3735, bod 42).

predmetného programu, aby v odôvodnení svojho rozhodnutia posúdila, či tento program vzhľadom na podmienky, ktoré stanovuje, zabezpečuje zjavnú výhodu príjemcom oproti ich konkurentom a či je takej povahy, že ho využívajú najmä podniky, ktoré sa zúčastňujú na obchode medzi členskými štátmi. Individuálnu situáciu každého z dotknutých podnikov je potrebné overiť až vo fáze vymáhania pomoci.⁵⁰

57. Navyše chcem poukázať na to, že z rozsudku *Residex Capital IV*⁵¹ týkajúceho sa explicitnej záruky jasne vyplýva, že „ak je... úver, ktorý úverová inštitúcia poskytuje dlžníkovi, zabezpečený zárukou orgánov verejnej moci členského štátu, tento dlžník zvyčajne získava finančnú výhodu, a je tak príjemcom pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 ES, pokiaľ finančné náklady, ktoré znáša, sú nižšie ako náklady, ktoré by bol znášal, ak by musel získať rovnaké financovanie a rovnakú záruku za trhovú cenu“.

58. Domnievam sa teda, že pokiaľ by Súdny dvor vo všeobecnosti schválil pojem „implicitná záruka“ a v prejednávanej veci by pripustil jej existenciu, existenciu výhody by bolo možné predpokladať za rovnakých podmienok ako v prípade explicitnej záruky, inými slovami vychádzajúc z toho, že taká záruka je spôsobilá zlepšiť finančnú situáciu podniku, ktorý je jej príjemcom. Je samozrejmé, že ide o jednoduchú domnienku. Všeobecný súd v dôsledku toho v bode 124 napadnutého rozsudku správne usúdil, že záruky môžu svojim príjemcom priniesť výhody.

– Hospodársky kontext

59. Toto konštatovanie však neznamená, že Komisia alebo Všeobecný súd nemusia zohľadniť právne a hospodárske podmienky, v rámci ktorých pôsobí subjekt, ktorému mala byť poskytnutá výhoda.⁵² Ako som už totiž uviedol, Komisia musí byť schopná posúdiť predmetnú výhodu.⁵³

60. Francúzska republika však Všeobecnému súdu vytýka, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď konštatoval, že Komisia bola oprávnená odkázať na ratingové agentúry s cieľom „potvrdiť“, a nie „preukázať“ existenciu výhody poskytnutej podniku La Poste.

61. Je pravda, že aby Komisia preukázala, že podnik La Poste mal zvýhodnené postavenie vyplývajúce z priaznivejších úverových podmienok, než sú tie, ktoré by mohol získať bez mechanizmu neobmedzenej záruky francúzskeho štátu, odkázala v prvom rade na údaje ratingových agentúr, ako aj na metódy, ktoré používajú.⁵⁴ Komisia ďalej usúdila, že podnik La Poste mal úžitok aj z toho, že nemusel štátu zaplatiť nijaký poplatok.⁵⁵

62. V tomto ohľade chcem najprv poukázať na to, že vzhľadom na predpoklad, podľa ktorého možno v prejednávanej veci existenciu výhody predpokladať, potvrdzujúca povaha údajov pochádzajúcich od ratingových agentúr je v dokonalom súlade s logikou domnienky. Výhradu týkajúcu sa nedostatočnosti dôkazov v súvislosti s použitím metód a údajov ratingových agentúr tak treba považovať za nedôvodnú.

50 — Rozsudok z 9. júna 2011, *Comitato „Venezia vuole vivere“ a i./Komisia* (C-71/09 P, C-73/09 P a C-76/09 P, Zb. s. I-4727, bod 63).

51 — Rozsudok už citovaný, bod 39.

52 — Pozri rozsudok z 1. júla 2008, *Chronopost a La Poste/UFEX a i.* (C-341/06 P a C-342/06 P, Zb. s. I-4777, bod 128 *a contrario*).

53 — Pozri analogicky rozsudok *Belgicko/Deutsche Post a DHL International* (už citovaný, body 84 až 87).

54 — Je to napokon odrazom prístupu, ktorý už Komisia uplatnila na účely prijatia podobného rozhodnutia týkajúceho sa podniku EDF, ktorý mal v tom čase status EPIC [pozri body 67 až 72 rozhodnutia Komisie 2005/145/ES zo 16. decembra 2003 týkajúceho sa štátnej pomoci, ktorú Francúzsko poskytlo spoločnosti EDF a odvetviu výroby elektriny a plynárenstva (Ú. v. EÚ L 49, s. 9). Proti tomuto rozhodnutiu nebola podaná nijaká žaloba].

55 — Bod 2.2 sporného rozhodnutia.

63. Komisia navyše odkázala na metódy a údaje ratingových agentúr práve s cieľom vytvoriť správny rámec pre hospodársky kontext spornej záruky. V tomto smere sa domnievam, že s výnimkou neuplatniteľnosti kritéria súkromného investora v prejednávanej veci by škála nástrojov, ktoré môže Komisia použiť pri odôvodňovaní svojho stanoviska, mala byť široká. V dôsledku toho treba pripustiť priaznivejšie úverové podmienky potvrdené údajmi ratingových agentúr. Aj Všeobecný súd v bodoch 115 až 117 napadnutého rozsudku správne potvrdil ich relevantnosť a zároveň zamietol výhradu týkajúcu sa tautológie, ktorá mu bola predložená. Keďže táto výhrada súvisí s problematikou metódy, ktorú má Komisia použiť pri preukazovaní existencie výhody v prípade štátnej záruky, predsa sa k nej vrátim neskôr v rámci *obiter dictum*.

– Kategória účinkov už poskytnutej pomoci

64. Pokiaľ však ide o účinky novej a existujúcej pomoci, z bodu 1 sporného rozhodnutia vyplýva, že Komisia považovala predmetné opatrenie za existujúcu pomoc.⁵⁶ Okrem otázok, ktoré môže taká klasifikácia na prvý pohľad vyvolať,⁵⁷ chcem v prvom rade poukázať na to, že časové účinky mechanizmu implicitnej záruky je ťažké určiť vzhľadom na to, že uvedená záruka nevyplýva z konkrétneho jednorazového aktu, ale je odvodená zo súboru zhodujúcich sa nepriamych dôkazov. Keďže však z ustálenej judikatúry vyplýva, že pojem štátna pomoc zodpovedá objektívnej situácii, ktorá sa posudzuje v okamihu prijímania rozhodnutia Komisie, treba pri vykonávaní súdneho preskúmania vziať do úvahy práve posúdenia vykonané k tomuto dátumu.⁵⁸

65. V bode 123 napadnutého rozsudku Všeobecný súd odkazuje na judikatúru, podľa ktorej Komisia nie je povinná preukázať vo svojom rozhodnutí skutočný účinok už poskytnutej pomoci.⁵⁹ Je pravda, že Súdny dvor rozhodol, že keby Komisia mala preukazovať skutočný účinok už poskytnutej pomoci, zvýhodnilo by to členské štáty, ktoré poskytujú pomoc v rozpore s oznamovacou povinnosťou, na úkor tých, ktoré plánovanú pomoc oznamujú.⁶⁰

66. Táto línia judikatúry⁶¹ však nielenže nesúvisí s posudzovaním existujúcej pomoci, ale Súdny dvor najmä špecificky odkazuje na spôsob určenia ďalších dvoch kritérií pojmu pomoc, a to kritéria ovplyvnenia obchodu a kritéria hospodárskej súťaže, pričom problematiku výhody nespomína. Zodpovedá to totiž klasickému prístupu, podľa ktorého Komisia musí preskúmať len to, či je pomoc *spôsobilá* ovplyvniť obchod a narušiť hospodársku súťaž, a *nie preukázať skutočný dosah* predmetného opatrenia na tieto dve kritériá.⁶²

56 — S odôvodnením, že záruka existovala pred rokom 1958, Komisia uplatnila článok 1 písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339).

57 — Zo spisu vyplýva, že až v roku 1990 bolo bývalé generálne riaditeľstvo pôšt a telekomunikácií s účinnosťou od 1. januára 1991 transformované na dve právnické osoby verejného práva: podniky France Télécom a La Poste. Ako vyplýva z bodu 3 napadnutého rozsudku, Cour de cassation (Kasačný súd) svojím rozsudkom z 18. januára 2001 stanovil zásadu, podľa ktorej sa podnik La Poste považuje za podnik so statusom EPIC. Chcem poukázať na to, že téza existujúcej pomoci znamená, že mechanizmus implicitnej záruky bol účinný pred rokom 1990 vzhľadom na to, že išlo o subjekt patriaci samotnému štátu. Z hľadiska tohto výkladu tak štát ručil sám sebe.

58 — Rozsudok Chronopost a La Poste/UFEX a i. (už citovaný, bod 144).

59 — Rozsudok z 1. júna 2006, P & O European Ferries (Vizcaya) a Diputación Foral de Vizcaya/Komisia (C-442/03 P a C-471/03 P, Zb. s. I-4845, bod 110).

60 — Rozsudok zo 14. februára 1990, Francúzsko/Komisia, nazývaný „Boussac Saint Frères“ (C-301/87, Zb. s. I-307, body 32 a 33).

61 — Pozri rozsudky P & O European Ferries (Vizcaya) a Diputación Foral de Vizcaya/Komisia (už citovaný) a z 29. apríla 2004, Taliansko/Komisia (C-298/00 P, Zb. s. I-4087, bod 49).

62 — Pozri bod 4 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Capotorti vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok zo 17. septembra 1980, Philip Morris Holland/Komisia (730/79, Zb. s. 2671). Pozri tiež rozsudky zo 6. marca 2003, Westdeutsche Landesbank Girozentrale a Land Nordrhein-Westfalen/Komisia (už citovaný, bod 296 a tam citovanú judikatúru), ako aj z 10. januára 2006, Cassa di Risparmio di Firenze a i. (C-222/04, Zb. s. I-289, bod 140).

67. Je pravda, že Súdny dvor už potvrdil, že pokiaľ ide o ovplyvnenie obchodu a narušenie hospodárskej súťaže, je potrebné rovnako zaobchádzať s oboma typmi pomoci, a to s existujúcou pomocou a pomocou poskytnutou bez predchádzajúceho oznámenia Komisii.⁶³ Relevantnosť tejto judikatúry pri určovaní účinkov výhody však nie je jednoznačná. Z bodu 123 napadnutého rozsudku okrem toho jasne nevyplýva, či chcel Všeobecný súd rozlišovať medzi určením výhody a určením ďalších kritérií alebo či, naopak, spomenul rozsudky Boussac Saint Frères a P & O European Ferries (Vizcaya) a Diputación Foral de Vizcaya/Komisia len s cieľom analogicky zbaviť Komisiu povinnosti predložiť dôkaz zvýhodňujúcich účinkov sporného opatrenia.

68. Pokiaľ ide o vysvetlenia tvrdení Všeobecného súdu, chcem okrem toho poukázať na to, že Všeobecný súd síce v bode 123 napadnutého rozsudku vylúčil potrebu overiť skutočné účinky existujúcej nezákonnej pomoci, no v bode 124 konštatoval, že skutočný účinok výhody poskytnutej štátnou zárukou možno predpokladať.

69. Vzhľadom na tieto vysvetlenia Všeobecného súdu, ktoré sa vyznačujú nedostatočnou jasnosťou a zmäteným uplatňovaním judikatúry, treba konštatovať, že úvahy uvedené v bode 123 napadnutého rozsudku sú postihnuté nesprávnym právnym posúdením. Z judikatúry Súdneho dvora však vyplýva, že ak sa Všeobecný súd dopustí nesprávneho právneho posúdenia, nespôsobí to neplatnosť napadnutého rozsudku, pokiaľ sa jeho výroková časť javí ako dôvodná z iných právnych dôvodov.⁶⁴

70. Keďže však napadnutý rozsudok správne vychádza z tézy, podľa ktorej výhodu poskytnutú zárukou možno predpokladať, toto nesprávne posúdenie nemôže ovplyvniť výrok napadnutého rozsudku. Prípadnú námietku nezákonnosti bodu 1.2 oznámenia okrem toho treba považovať za zjavne neprípustnú.

71. Odvolateľka napokon v rámci štvrtého odvolacieho dôvodu spochybňuje bod 106 napadnutého rozsudku a tvrdí, že na pojednávaní neuviedla, že pokiaľ je podnik vyňatý z konkurzného konania, prináša mu to „automaticky“ výhodu. Domnievam sa, že táto výhrada vychádza z nesprávneho výkladu napadnutého rozsudku. Všeobecný súd totiž automatické získanie výhody vôbec nespomenul. Z tvrdení odvolateľky okrem toho nevyplýva nijaké skreslenie, takže tejto výhrade nemožno vyhovieť.

72. Za týchto okolností musí byť štvrtý odvolací dôvod ako celok zamietnutý ako nedôvodný.

– *Obiter dicta* o kritériu súkromného investora

73. Nechcem síce spochybniť napadnutý rozsudok, no v rámci *obiter dictum* by som sa chcel zaoberať procesnou otázkou súvisiacou s metódou, ktorú má Komisia použiť pri preukazovaní existencie výhody. Ako totiž vyplýva z judikatúry i z oznámenia Komisie, aby sa zistilo, či sa výhoda poskytuje prostredníctvom záruky alebo záručnej schémy, Komisia musí vychádzať zo zásady „investora v trhovom hospodárstve“, ktorá si vyžaduje zohľadnenie možností príjemcu získať rovnocenné finančné zdroje prostredníctvom prístupu na kapitálové trhy.⁶⁵ Keďže kritérium súkromného investora smeruje ku kritériu rozumnej miery rentability, ide teda o overenie toho, či transakcia prebehla za normálnych podmienok trhovej ekonomiky, pričom zároveň treba zohľadniť interakciu medzi rôznymi hospodárskymi subjektmi.⁶⁶

63 — Rozsudok z 29. apríla 2004, Taliansko/Komisia (C-372/97, Zb. s. I-3679, body 44 a 45).

64 — V tomto zmysle rozsudky z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France (C-367/95 P, Zb. s. I-1719, bod 47), ako aj z 29. marca 2011, ThyssenKrupp Nirosta/Komisia (C-352/09 P, Zb. s. I-2359, bod 136).

65 — Rozsudok zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia, nazývaný „Stardust“ (C-482/99, Zb. s. I-4397), a oznámenie, bod 4.1.

66 — Pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. marca 2010, Bundesverband deutscher Banken/Komisia (už citovaný, bod 36 a nasl.).

74. Z judikatúry síce vyplýva, že Komisia sa prijatím pravidiel postupu sama obmedzuje pri výkone svojej voľnej úvahy a nemôže sa od týchto pravidiel odchýliť bez toho, aby bola sankcionovaná,⁶⁷ no Komisia v spornom rozhodnutí vyššie uvedené kritérium neuplatnila a Všeobecný súd jej to nevytkol. V dôsledku toho je potrebné položiť si otázku, či Všeobecný súd mohol *ex off* uplatniť taký dôvod po tom, čo by o tom informoval účastníkov konania.⁶⁸ Keďže v rámci tohto odvolania nebola namietnutá uplatniteľnosť uvedeného kritéria, Súdny dvor by sa mohol takou problematikou účelne zaoberať len z hľadiska porušenia podstatných formálnych náležitostí v zmysle článku 263 ZFEÚ ako porušením povinnosti odôvodnenia.⁶⁹

75. Navyše chcem poukázať na to, že Súdny dvor v oblasti štátnej pomoci rozlišuje medzi dvoma kategóriami situácií: prípady, keď má zásah štátu hospodársku povahu, a prípady, keď zásah štátu predstavuje akt verejnej moci,⁷⁰ pričom kritérium súkromného subjektu sa vzťahuje len na prvý prípad. Súdny dvor však nedávno rozhodol, že ekonomická výhoda, hoci priznaná prostriedkami daňovej povahy, sa musí posúdiť najmä vzhľadom na kritérium súkromného investora, ak sa ukáže v rámci prípadného požadovaného celkového posúdenia, že dotknutý členský štát napriek použitiu takýchto prostriedkov vyplývajúcich z verejnej moci poskytol uvedenú výhodu ako akcionár podniku, ktorý vlastní.⁷¹

76. V tomto smere chcem zdôrazniť, že uplatnenie kritéria súkromného investora nie je vhodné v prípade implicitnej záruky štátu, a preto by malo byť vylúčené najmä z dôvodu, že taká záruka predstavuje akt alebo nečinnosť verejnej moci vo všeobecnosti, a nie akt prijatý v postavení držiteľa majetkových záujmov v dotknutom podniku, v prejednávanej veci v podniku La Poste. Domnievam sa však, že Všeobecný súd sa touto otázkou mohol zaoberať *ex off* a vyjadriť sa k nej.

C – O význame žalobných dôvodov uvedených pred Všeobecným súdom (prvý odvolací dôvod)

77. Prvým odvolacím dôvodom odvolateľka Všeobecnému súdu vytýka, že v bodoch 53 až 57 napadnutého rozsudku usúdil, že všetky dôvody uvedené na podporu žaloby pre neplatnosť súvisia s určením existencie výhody, v dôsledku čoho je tvrdenie založené na porušení podmienky týkajúcej sa prevodu štátnych prostriedkov neprípustné vzhľadom na to, že predstavuje nový dôvod uplatnený v priebehu konania. Odvolateľka z tohto hľadiska ďalej uvádza, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Všeobecný súd v bode 57 napadnutého rozsudku, na pojednávaní nepripustila, že jej argumentácia sa zamerala len na podmienku týkajúcu sa existencie výhody.

78. Na úvod konštatujem, že zo zápisnice z pojednávania, ktorej pravdivosť Francúzska republika nespochybnila, nesporne vyplýva, že v odpovedi na otázku Všeobecného súdu Francúzska republika uviedla, že nepopiera, že ide o štátne prostriedky, pokiaľ by Všeobecný súd konštatoval existenciu neobmedzenej implicitnej záruky. V rámci korešpondencie nasledujúcej po pojednávaní pred Všeobecným súdom⁷² navyše Francúzska republika potvrdila, že „pokiaľ by Všeobecný súd konštatoval existenciu neobmedzenej implicitnej záruky, išlo by o štátne prostriedky“. V tom istom liste Francúzska republika následne uviedla, akú povahu by podľa jej názoru mali mať dôkazy, ktoré má Komisia

67 — Rozsudok z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Zb. s. I-5425, body 211 až 213).

68 — Pozri rozsudok Súdneho dvora z 2. decembra 2009, Komisia/Írsko a i. (C-89/08 P, Zb. s. I-11245).

69 — Tamže, body 34 a 35.

70 — Pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora zo 14. septembra 1994, Španielsko/Komisio (C-278/92 až C-280/92, Zb. s. I-4103, bod 22), ako aj bod 20 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Léger vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, Zb. s. I-7747, bod 20).

71 — Rozsudok z 5. júna 2012, Komisia/EDF a i. (už citovaný, bod 92).

72 — Príloha 3 k odvolaniu pred Súdnym dvorom: list francúzskej vlády zaslaný kancelárii Všeobecného súdu 15. júna 2012.

predložiť, aby mohla konštatovať existenciu takej záruky. Vyvodzujem z toho záver, že Francúzska republika nepopiera stanovisko, ktoré zaujala na pojednávaní. Prípadné skreslenie dôkazov musí napokon zjavne vyplývať z listín založených v spise bez toho, aby bolo potrebné vykonať nové posúdenie skutkového stavu a dôkazov.⁷³ V prejednávanej veci to tak však nie je.

79. Okrem toho sa domnievam, že keď Všeobecný súd zamietol problematiku súvisiacu s osobitným kritériom pojmu štátna pomoc, ktorým je kritérium použitia štátnych prostriedkov, postupoval len v súlade s judikatúrou týkajúcou sa zákazu meniť predmet konania.⁷⁴ Niektoré body žaloby sa totiž síce týkajú prevodu štátnych prostriedkov, no z bodu 49 napadnutého rozsudku, v ktorom je uvedené zhrnutie tvrdení Francúzskej republiky, jasne vyplýva, že ani jeden z dôvodov uplatnených pred Všeobecným súdom výslovne neodkazuje na analýzu uvedeného kritéria. Domnievam sa však, že Všeobecnému súdu neprináleží rekonštruovať dôvody, ktoré sú mu predložené, na základe útržkovitých zmienok uvedených vo viacerých častiach žaloby.⁷⁵ V dôsledku toho musí byť zamietnutý aj prvý odvolací dôvod.

IV – Návrh

80. Preto navrhujem, aby Súdny dvor:

- zamietol odvolanie Francúzskej republiky,
- uložil Francúzskej republike povinnosť znášať vlastné trovy konania a nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Európskej komisii.

73 — Najmä rozsudok z 18. marca 2010, *Trubowest Handel a Makarov/Rada a Komisia* (C-419/08 P, Zb. s. I-2259, body 30 až 32 a citovaná judikatúra).

74 — Rozsudok z 29. novembra 2007, *Stadtwerke Schwäbisch Hall a i./Komisia* (C-176/06 P).

75 — Ako som už uviedol vo svojich návrhoch prednesených vo veci C-148/09 P, *Belgicko/Deutsche Post a DHL International* (už citovanej).